

De zaak van ...

Frans Duynstee

Doorgaans komen in deze rubriek zaken aan de orde die al afgesloten zijn. Deze keer echter een casus die nog maar net begonnen is: een proefprocedure over de kansspelbelasting. Frans Duynstee, advocaat en belastingadviseur bij VMW Taxand, behartigt de belangen van ruim zestig professionele pokerspelers, van wie de fiscale status nog allerminst duidelijk is.

Frans Duynstee: 'Kansspelen vormen traditioneel een gereguleerde markt. Dat heeft alles te maken met de taak die de overheid zichzelf heeft opgelegd: gokverslaving voorkomen. Overal in Europa zie je op dit gebied dus monopolies; in Nederland van Holland Casino en de Staatsloterij. Engeland is een uitzondering. Ook daar is gokken weliswaar streng gereguleerd, maar de aanbieders zijn vaak beursgenoteerde ondernemingen.

'Door de opkomst van het internetgokken hebben de monopolies al een jaar of tien moeite met het handhaven van hun positie. Opeens zijn er buitenlandse aanbieders actief op tot dan beschermde markten. Dat heeft geleid tot procedures voor het Hof van Justitie EG. De lijn in de uitspraken is dat kansspelmonopolies in beginsel zijn toegestaan. De Europese Commissie heeft evenwel enkele inbreukprocedures gestart omdat ze vindt dat monopolies juist wel in strijd zijn met het Europese recht.'

Amoreel 'In 2008 heeft de Tweede Kamer ingestemd met twee wetsvoorstellen over de legalisering van internetkansspelen: een bestuursrechtelijke en een fiscaalrechtelijke regeling. In de Eerste Kamer werd het bestuursrechtelijke voorstel echter afgestemd vanwege mogelijke strijdigheid met het Europese recht. Je mocht er daarna redelijkerwijs vanuit gaan dat ook de fiscaalrechtelijke regeling teruggetrokken zou worden, maar dat is niet gebeurd. Dus zitten we nu in de situatie dat internetgokken nog steeds illegaal is, maar dat winnaars wel belasting over hun prijzen moeten betalen. Ach, dat past bij de opvatting dat belastingheffing amoreel is. Of een activiteit legaal of illegaal is doet niet ter zake.

'De aangepaste Wet op de kansspelbelasting is sinds 1 november 2008 van kracht. Vanaf dat moment volgt de Belastingdienst de ontwikkelingen nauwkeurig. Er is zelfs een speciale eenheid in Terneuzen, die alle acties aanstuurt en coördineert. Daar zit bijvoorbeeld een

FOTO: KLAAS KOPPE

aantal medewerkers dat permanent internet afstruint – op zoek naar kansspelers.’

Regels ‘De fiscale regelgeving voor kansspelen is nu in grote lijnen als volgt. Voor Nederlandse casinospelen en speelautomaten vindt de heffing plaats bij de aanbieder – het casino of de exploitant dus. Die betaalt negenentwintig procent over zijn maandelijkse bruto spelresultaat. Hetzelfde geldt voor binnenlandse internetkansspelen. Bij spelen in een buitenlands casino is echter niet de aanbieder belastingplichtig, maar de winnaar. Het tarief bedraagt negenentwintig procent over het gewonnen prijzengeld – afgezien van een vrijstelling voor een kleine prijs.

‘Bij buitenlandse internetspelen is de winnaar belastingplichtig; weer voor die negenentwintig procent, maar dan van het maandelijkse bruto spelresultaat. Ook bij de overige kansspelen – zoals loterijen – wordt de winnaar aangeslagen. De negenentwintig procent wordt dan ingehouden op de prijs door de aanbieder.’

Maandelijks ‘Bij buitenlandse spelen is geen verrekening van verlies mogelijk. Wel krijg je als Nederlandse winnaar in beginsel een vrijstelling van de kansspelbelasting als het betreffende land een soortgelijke belasting heft. En inderdaad, bij de binnenlandse spelen gaat het om het *maandelijkse* spelresultaat – wat dus betekent dat je per maand aangifte moet doen en ook eventueel per maand bezwaar moet maken. Uitermate bewerkelijk natuurlijk.

‘Hoe de Belastingdienst erachter komt dat je iets gewonnen hebt? Het is maar een klein wereldje. De grote pokertoernooien bijvoorbeeld worden verslagen in *De Telegraaf* of zijn zelfs op televisie te volgen. Wie in Monaco of San Remo wint heeft bij wijze van spreken de volgende dag een blauwe envelop in de bus. Vergeet niet dat het bij de professionals om grote prijzen gaat: de winnaar verdient al gauw een miljoen of meer.’

Jongemannen ‘Internetspelen is de ideale bijbaan voor studenten geworden. Je hoeft je huis niet uit, en de kans op een leuke winst is relatief groot. Uiteraard moet je wel kwaliteit hebben. Het valt me op dat het bijna allemaal jongemannen zijn, merendeels afkomstig uit de bètahoeek: wis- en natuurkunde en econometrie. In beginsel willen ze wel aan hun fiscale verplichtingen voldoen, maar ze weten vaak niet wat hun fiscale positie is. Moeten ze kansspelbelasting betalen en zo ja, hoeveel dan? Of valt de behaalde winst in box één of in box drie?

‘Er zijn nog tal van onduidelijkheden. Stel, pokerwinst is belast in box één. Dan kan het winst uit onderneming zijn, maar ook resultaat uit overige werkzaamheden. In het eerste geval geldt een maximaal tarief van tweeënvijftig procent en is verrekening met al betaalde kansspelbelasting mogelijk. In het tweede geval is de opbrengst vrijgesteld, maar kan de betaalde kansspelbelasting niet verrekend worden. Nogal verschillend dus.’

Overleg In 2009 heb ik de Belastingdienst benaderd voor overleg. Er werd welwillend gereageerd. Niet onbegrijpelijk, want het aantal winnaars neemt nog steeds toe – en die krijgt men graag in beeld. Zeker het deel ervan dat bovenmatig verdient en de opbrengst belegt in vastgoed. Aanvankelijk stelde de fiscus zich op het standpunt dat pokerinkomsten als winst uit onderneming moesten worden beschouwd. De winnaars beoefenen het spel toch als een echt vak? Later, vanuit een soort voortschrijdend inzicht, heeft men dat standpunt weer laten varen.

‘Je ziet dat steeds meer spelers die aan de fysieke pokertoernooien deelnemen de bv opzoeken. Dan worden hun verdiensten belast tegen vijftientwintigeneenhalf procent, zijn de kosten aftrekbaar en is verliesverrekening mogelijk. Maar de Belastingdienst doet er moeilijk over en stelt dat het spelen van poker geen bedrijfsmatige activiteit is.’

Discussiepunten ‘En zo zijn er tal van discussiepunten. Bijvoorbeeld: is poker een kansspel of niet? Zo nee, dan is er uiteraard geen kansspelbelasting verschuldigd; mogelijk wel inkomstenbelasting. Over deze vraag loopt nu een procedure bij de rechtbank Leeuwarden. De spelers stellen zich op het standpunt dat poker een *mindgame* is, net als schaken en bridge. De vraag is ook of er bij de fiscale behandeling van pokerinkomsten niet sprake is van strijdigheid met het EU Verdrag, in bijzonder met de vrijheid van kapitaalverkeer.

‘Daarnaast bestaat er verschil in inzicht van betreft de toepassing van het Besluit voorkoming dubbele belasting. Je ziet dat steeds meer landen waar je poker speelt zelf gaan heffen op het niveau van de aanbieder. Daardoor ontstaat er onenigheid over de vraag of er wel sprake is van dubbele belasting. De Belastingdienst zegt van niet: de aanbieder is immers belast en niet de winnaar. Dus is er voor die winnaar ook geen vrijstelling van toepassing. En zo is er meer, bijvoorbeeld de vraag of er verschil in fiscale behandeling moet zijn tussen internet- en niet-internetkansspelen.’

Proefprocedure ‘Kort geleden zijn we met een groep pokerspelers een proefprocedure begonnen, met als doel om een aantal belangrijke punten helder te krijgen. De Pokerbond steunt ons. De Belastingdienst stelt zich welwillend en fair op: ook daar heeft men behoefte aan duidelijkheid. We zijn nu in het stadium van het selecteren van de gevallen. Er komen twee parallelle procedures voor twee rechtbanken. Ik denk dat de feitelijke behandeling na de zomer begint.’ ■